

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih
poslova

Adresa: Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 828
fax: +382 20 482 926
www.mvp.gov.me

**Informacija
o saradnji sa susjednim zemljama**

Podgorica, decembar 2021.

Uvod

Dobrosusjedski odnosi i regionalna saradnja jedan je od tri glavna prioriteta vanjske politike Crne Gore od obnove nezavisnosti 2006. godine. Crna Gora se vodi principom “nultog problema” u odnosima sa susjedima i time daje svoj doprinos otvaranju novog poglavlja u odnosima u regionu. Jačanje saradnje sa susjednim zemljama jedan je od ključnih uslova za ostvarivanje dugotrajne stabilnosti i evropske perspektive, čime se otvaraju nove mogućnosti za prosperitet svih država Zapadnog Balkana. Svoj doprinos regionalnoj saradnji Crna Gora pruža i kroz učešće u radu u više od 30 regionalnih inicijativa, počev od ekspertskog do najvišeg političkog nivoa, usmjerenih na jačanje saradnje i uspostavljanje kontakata u različitim oblastima od nacionalnog, regionalnog i međunarodnog značaja.

Informacija o saradnji sa susjednim zemljama odnosi se na države koje prati Direkcija za susjedne zemlje Generalnog direktorata za bilateralne poslove i ekonomsku i kulturnu diplomatiju (Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Republika Kosovo, Republika Srbija i Republika Sjeverna Makedonija). Informacija sadrži presjek bilateralnih odnosa sa svakom od država susjeda posebno kao i vanjskopolitičke aktivnosti ključnih sprovedilaca vanjske politike na državnom nivou – predsjednika Crne Gore, predsjednika Skupštine Crne Gore, predsjednika Vlade Crne Gore, potpredsjednika Vlade Crne Gore i ministra vanjskih poslova Crne Gore, koje su realizovane tokom 2021. godine. Informacija sadrži i pregled onih radnih posjeta resornih ministara o kojima su Ambasade dostavile izvještaje.

Saradnja po zemljama

Republika Albanija

Odnosi na političkom nivou se mogu ocijeniti veoma dobrim i podrazumijevaju česte kontakte na najvišem i radnom nivou, saradnju u okviru NATO Alijanse i integracionog procesa u EU. Zajednička su i vanjskopolitička usmjerenja, te posvećenost regionalnoj saradnji. Manjinske zajednice predstavljaju jednu od najznačajnijih spona povezivanja dvije zemlje, te se napori u obje države u kontinuitetu usmjeravaju ka poboljšavanju njihovog položaja i ostvarivanju garantovanih prava u cilju očuvanja njihovog nacionalnog, kulturnog i vjerskog identiteta. Značajan korak za bolje ostvarivanje garantovanih prava za našu manjinu u Republici Albaniji predstavlja i raspisivanje konkursa za popunjavanje mjesta u Savjetu za nacionalne manjine pri Vladi Albanije, 18. novembra o.g. čime se stekla mogućnost da crnogorska manjina u Albaniji dobije svog autentičnog predstavnika u ovom Savjetu.

Ekonomsku saradnju dvije zemlje karakteriše sadržajna interakcija, iako postojeći potencijal nije dovoljno iskorišćen i postoje velike mogućnosti za njeno dalje unapređivanje. Tome će zasigurno doprinijeti i bolje infrastrukturno povezivanje. Otvaranjem zajedničkog graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna – Grabon, od strane predsjednika Vlade **Zdravka Krivokapića** i predsjednika Vlade R. Albanije **Edija Rame**, 3. avgusta 2021. godine, u značajnoj mjeri podstiče se veće korišćenje turističkih, ekonomskih i privrednih resursa obje države. Osim što olakšava i pojednostavljuje kretanje građana obje države, granični prelaz unapređuje saradnju graničnih službi i efikasnije sprečavanje i otkrivanje prekograničnog kriminala. Takođe, u pethodnom periodu intenzivno se radilo na poboljšanju putne infrastrukture na sjeveru države - urađen je putni pravac Tuzi-Pljoče (Božaj), Gusinje-Grnčar, Sukobin-Vladimir-Krute i Ostros-Krute, te se trenutno izvode radovi na dionici Ulcinj-Krute.

Uspostavljena je i veoma dobra saradnja u okviru regionalnih i multilateralnih foruma. Crna Gora je podržala kandidatura Albanije za nestalnu članicu SB UN za period 2022 – 2023. Takođe, značajna je i trilateralna saradnja Albanija – Hrvatska – Crna Gora, na nivou Jadrana, a koja se realizuje shodno

obavezama definisanim u okviru evropskih direktiva, kao i EU Zelenog dogovora (Green Deal) i Zelene agende za Zapadni Balkan, a koji se prije svega odnosi na sprovođenje zajedničkih projektnih aktivnosti sa fokusom na upravljanje otpadom na kopnu (marine litter).

Trenutno se, sa albanskom stranom radi na postizanju konsenzusa oko izbora generalnog sekretara Savjeta za regionalnu saradnju (RCC), na liniji odluke sa Samita SEECF na Brdu kod Kranja iz 2018. godine, kada je donijeta politička odluka o konsekvativnim mandatima Albanije i Crne Gore .

Republika Albanija podržala je crnogorsku inicijativu da se uputi pismo generalnom sekretaru NATO-a koja je rezultirala organizovanjem sesije posvećene Zapadnom Balkanu, na nedavnom sastanku ministara vanjskih poslova uz nadu da će ZB nastaviti da bude visoko na agendi NATO i u narednom periodu.

Realizovane posjete:

- potpredsjednik Vlade Crne Gore **Dritan Abazović** boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Albaniji 16. jula 2021. kao i u radnoj posjeti, 4 - 5. oktobra 2021. godine;
- ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Albaniji, 15-16. decembar 2021. godine na poziv ministarke za evropu i vanjske poslove Republike Albanije Oljta Džačke.

Rezultati: Tokom svih realizovanih susreta potvrđeni se veoma dobri bilateralni odnosi kao i kvalitetna i raznovrsna saradnja, ali je i konstatovano postojanje realnog prostora za njeno dalje unapređenje i intenziviranje. U tom cilju, tokom susreta predsjednika dvije vlade Krivokapića i Rame je dogovoreno organizovanje zajedničke sjednice dvije Vlade tokom naredne godine u Ulcinju. U cilju što bolje pripreme za ovu sjednicu, dva ministra vanjskih poslova su dogovorili prethodno održavanje bilateralnih konsultacija (u Tirani) tokom kojih bi se napravio presjek ostvarenih zaključaka prethodne zajedničke sjednice dvije Vlade (od 3. jula 2018. godine) kao i definisale aktivnosti za naredni period. Takođe, usaglašena je i potreba intenziviranja aktivnosti na planu poboljšanja infrastrukturne povezanosti.

Tokom zvanične posjete ministra Radulovića Tirani potpisan je Memorandum o razumijevanju između Diplomatske akademije Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore i Diplomatske akademije Ministarstva za Evropu i vanjske poslove Republike Albanije, čime se samo formalno potvrdila i afirmisala saradnje koja je već uspostavljena između Diplomatskih akademija dva Ministarstva. Ministar Radulović je zvanično otvorio i Konzulat Crne Gore u Skadru, na čelu sa počasnim konzulom. Ppv Abazoviću je, tokom posjete R. Albaniji u oktobru mjesecu, uručen „Ključ grada Tirane”, kao priznanje Vladi Crne Gore, i samom potpredsjedniku, za doprinos u održavanju dobrih odnosa dvije zemlje i dva naroda.

Bosna i Hercegovina

Odnosi između Crne Gore i Bosne i Hercegovine su dobrosusjedski, ojačani djelovanjem na ispunjavanju zajedničkih vanjskopolitičkih prioriteta: regionalna saradnja i evropska integracija.

Po obimu trgovinske razmjene, BiH predstavlja jednog od najznačajnijih spoljnotrgovinskih partnera. Posebni potencijal saradnje postoji u oblasti turizma, gdje su bosanskohercegovački turisti bili među najbrojnijim u 2021. godini, sa tendencijom rasta. Uspostavljanje avio-linije 27. juna o.g. između Tivta i Banja Luke jedan je od koraka ka uspostavljanju bolje saobraćajne konekcije dvije države.

Od svih susjeda, BiH samo sa Crnom Gorom ima potpisan i ratifikovan Ugovor o granici. Za pitanja koja potencijalno mogu opteriti odnose, kao što su HE Buk Bijela i Bilećko jezero, preduzete su određene aktivnosti dviju država u cilju njihovog rješavanja. Izvjesno je intenziviranje saradnje na državnom

nivou, kroz najavu infrastrukturnih ulaganja kao što su putni pravac Šćepan Polje – Hum i izgradnja međudržavnog mosta preko rijeke Tare. U tom kontekstu, utvrđena je Osnova za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Tare na spoju magistralnog puta M3 na lokaciji Šćepan polje (Crna Gora) i magistralnog puta M-18 na lokaciji Hum (Bosna i Hercegovina) i priključnih graničnih dionica i prihvaćen tekst Sporazuma. Takođe, unapređenje povezanosti dvije države bitno će doprinijeti i nedavno potpisani Sporazum o izmjenama i dopunama Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o graničnim prelazima za pogranični saobraćaj, kao i anekse Sporazuma o sprovođenju graničnih provjera na zajedničkim graničnim prelazima.

Saradnja u oblasti evropske integracije se realizuje kroz primjenu Sporazuma o saradnji između Vlade CG i Savjeta ministara BiH u procesu pristupanja EU (od 2017), na osnovu kojeg je i formirani Zajednički odbor, gdje dolazi do razmjene iskustva i znanja iz procesa između dvije strane.

Kada je u pitanju saradnja u oblasti NATO integracija, Crna Gora nastavlja da promoviše politiku otvorenih vrata i pruža podršku BiH, u mjeri u kojoj BiH odluči da sarađuje sa NATO-om.

Od bosanskih zvaničnika, tokom prethodne godine, u Crnoj Gori su u radnoj posjeti boravili članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine **Željko Komšić** i **Šefik Džaferović**, 3-4. juna 2021. godine i sreli su se sa svim najvišim državnim zvaničnicima Crne Gore. Takođe, predsjedavajući Vijeća ministara BiH **Zoran Tegeltija** sreo se sa predsjednikom Vlade **Zdravkom Krivokapićem** na marginama Samita šefova Vlada Centralnoevropske inicijative u Budvi, 2. decembra o.g.

Realizovane posjete:

- predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** boravio u zvaničnoj posjeti Bosni i Hercegovini, 24-25. maja 2021. godine;
- potpredsjednik Vlade Crne Gore **dr Dritan Abazović** boravio u radnoj posjeti Bosni i Hercegovini, 8-11. jula 2021. godine;
- Delegacija Vlade Crne Gore, na čelu sa potpredsjednikom Vlade **Dritanom Abazovićem** i ministrom vanjskih poslova **Đorđem Radulovićem** učestvovala je na komemoraciji 26. godišnjice genocida u Srebrenici 11. jula, čime je Crna Gora odala počast žrtvama genocida u Srebrenici;

Rezultati:

Zvanična posjeta predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića BiH je imala poseban značaj, s obzirom da je bila prva zvanična posjeta predsjednika Vlade Crne Gore nekoj od zemalja regiona, što ukazuje na našu opredijeljenost realizovanja zacrtanih vanjsko-političkih prioriteta.

Tokom ove posjete pokrenute su teme od značaja za infrastrukturno povezivanje dvije države, a i razgovarano je o pitanjima koje mogu potencijalno opterećivati odnose, kao što je izgradnja HE Buk Bijela. Dogovoreno je da se to pitanje, kao i buduća druga slične prirode rješavaju konstruktivnim dijalogom, u komunikaciji nadležnih resora. Takođe, dogovorena je konkretna saradnja, posebno kada su u pitanju oblasti ekonomije, infrastrukture i turizma. Potvrđeno je da će putni pravac Šćepan Polje - Foča biti prioritet Bosne i Hercegovine i da će se konačno krenuti u realizaciju ovog projekta, vrijednosti oko 78 miliona eura. Pored toga, apostrofirana je i potreba izmještanja tog dijela puta jer je projektom planiran novi put sa mostom preko rijeke Tare, o čemu je naknadno utvrđena i Osnova za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Tare.

Na svim sastancima konstatovano je da je energetika razvojna šansa za obje države, s obzirom na to da postoji ogroman potencijal koji nije iskorišćen u tom sektoru. Pored navedenih tema, na sastancima se razgovaralo i o pitanjima EU integracija, Berlinskom procesu i jačanju regionalne saradnje kroz zajedničke projekte i nastupe na trećim tržištima. Tokom posjete predloženo je da se razmotri mogućnost da se u narednom periodu održi zajednička sjednica vlada dvije države.

Radne posjete resornih ministara:

- ministar finansija i socijalnog staranja **Milojko Spajić** i ministar ekonomskog razvoja **Jakov Milatović** boravili su u radnoj posjeti BiH 28. i 29. aprila 2021. godine;

Republika Hrvatska

Sveukupni odnosi Crne Gore i Republike Hrvatske mogu se ocijeniti kao prijateljski. Od obnove crnogorske nezavisnosti, Republika Hrvatska našoj državi u kontinuitetu pruža političku i ekspertsku pomoć neophodnu za brži napredak Crne Gore na putu evropske integracije.

Republika Hrvatska je jedan od najznačajnijih spoljnotrgovinskih partnera Crne Gore, posebno kada je u pitanju uvoz dobara iz susjedne zemlje. Crna Gora, u ovom smislu, ostvaruje značajan deficit, te postoji potreba preuzimanja aktivnosti na planu ublažavanja razlika na uvoznoj i izvoznoj strani.

I pored postojanja određenog broja neriješenih pitanja između dvije države, saradnja po resorima je intenzivna i sadržajna, sa stalnom intencijom njihovog jačanja i produbljivanja, posebno u oblastima zdravlja, ekonomije, turizma, ekologije i održivog razvoja, poljoprivrede. Saradnja je posebno intenzivna u oblasti odbrane, gdje Hrvatska i Crna Gora, osim na bilateralnoj, saradnju razvijaju i kroz regionalne platforme i inicijative, od kojih se posebno ističu Američko-jadranska povelja A5 i Jadranska trilateral. Crna Gora je u decembru mjesecu o.g. preuzela od Hrvatske jednogodišnje predsjedavanje Američko – jadranskom Poveljom A5.

Hrvatska pruža podršku Crnoj Gori na evropskom putu, koja je kako politička tako i ekspertska. Tokom hrvatskog predsjedavanja otvoreno i posljednje pregovaračko poglavlje sa CG što je predstavljalo zaokruživanje prve i zahtjevne faze pregovora.

Dobru bilateralnu saradnja karakteriše redovan politički dijalog i susreti zvaničnika dvije države na svim nivoima. Tokom prethodne godine, u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori je, maja mjeseca 2021. godine, boravio ministar vanjskih i evropskih poslova **Gordan Grlić Radman**. Tokom ove posjete ozvaničena je donacija od 10 hiljada vakcina koju je Republika Hrvatska uputila kao pomoć Crnoj Gori u borbi protiv koronavirusa. Takođe, potpisan je i Memorandum o razumijevanju između MVP Crne Gore i MVEP Republike Hrvatske u oblasti diplomatske obuke. Takođe, premijer R. Hrvatske **Andrej Plenković** susreo se sa predsjednikom Vlade Crne Gore **Zdravkom Krivokapićem** na marginama Samita predsjednika vlada Centralno-evropske inicijative, 3. decembra 2021. godine u Budvi.

Dvojica ministara vanjskih poslova prisustvovali su ceremoniji polaganja vijenaca i odavanja počasti zatočenicima logora Morinj, 3. oktobra 2021. godine.

Realizovane posjete:

- predsjednik Crne Gore **Milo Đukanović** boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Hrvatskoj, 16-17. septembra 2021. godine; predsjednik Đukanović je prisustvovao i obilježavanju 30. godina od osnivanja Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske, 21. decembra 2021. godine u Zagrebu;
- potpredsjednik Vlade Crne Gore **Dritan Abazović** sreo se sa ministrom vanjskih i evropskih poslova R. Hrvatske Gordan Grlić Radmanom, 08. oktobra 2021. godine u Zagrebu;
- ministar vanjskih poslova Crne Gore **Đorđe Radulović** boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Hrvatskoj 06-07. decembra 2021. godine.

Rezultati:

Tokom svih susreta potvrđeno je postojanje dobre bilateralne saradnje, ali je konstatovana i potreba unapređivanja u oblastima od zajedničkog interesa. Ovo se posebno odnosi na saradnju u ekonomskom segmentu koja bi mogla biti raznovrsnija. Potvrđeno je i opredjeljenje obje strane da se neriješena pitanja, koja postoje između dvije države, pokušaju riješiti kroz bilateralni dijalog i direktnu komunikaciju, vodeći se principima prijateljstva, dobrosusjedstva i savezništva.

Tokom zvanične posjete ministra vanjskih poslova Radulovića Zagrebu, postignut je dogovor da se obnovi rad Međuvladinog mješovitog odbora (MMO) za sprovođenje Sporazuma o zaštiti prava hrvatske manjine u Crnoj Gori i crnogorske manjine u Republici Hrvatskoj, koji je bio u zastoju od 2018. godine. Ovim će se ostavriti saradnja u pitanjima koje imaju nemjerljivi značaj za položaj i ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih zajednica u obje naše države, a koji predstavljaju kvalitetnu poveznicu koja obogaćuje ukupne bilateralne odnose dvije države. Takođe, postignuta je saglasnost o formiranju međudržavne komisije koja bi se na detaljniji način posvetila rješavanju pitanja broja „Jadran“, s obzirom na različita tumačenja kome brod pripada.

Radne posjete resornih ministara:

- ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Crne Gore **Ratko Mitrović** boravio je u radnoj posjeti Republici Hrvatskoj, 7 - 8. februara 2021. godine, i imao sastanke sa Tomislavom Ćorićem, ministrom ekonomije i održivog razvoja, Darkom Horvatom, ministrom uređenja prostora, izgradnje i državne imovine;
- ministar finansija i socijalnog staranja Crne Gore **Milojko Spajić** i ministar ekonomskog razvoja Crne Gore **Jakov Milatović** boravili su u radnoj posjeti Republici Hrvatskoj, 25 - 27. aprila 2021. godine i imali sastanke sa Zdravkom Marićem, potpredsjednikom Vlade i ministrom finansija, Tomislavom Ćorićem, ministrom ekonomije i održivog razvoja, Nikolinom Brnjac, ministarkom turizma i sporta, te Lukom Burilovićem, predsjednikom Hrvatske privredne komore;
- ministarka zdravlja Crne Gore **Jelene Borovinić Bojović** boravila je u radnoj posjeti Republici Hrvatskoj, 24-25. maj 2021. godine i imala sastanke sa Vilijem Berošem, ministrom zdravstva sa kojim je potpisan Ugovor o donaciji 10 hiljada vakcina Crnoj Gori za borbu protiv COVID-19 virusa, rukovodstvom KBC-a Zagreb, Silvom Bašićem, državnim sekretarom Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske i Martinom Anušić Juričić, direktoricom Sektora za transplataciju i biomedicinu;
- ministar kapitalnih investicija Crne Gore **Mladen Bojanić** boravio je u radnoj posjeti Republici Hrvatskoj, 7-11. juna 2021. godine i imao sastanke sa Matem Perišićem, direktorom Plovput d.o.o. iz Splita, Olegom Butkovićem, ministrom mora, saobraćaja i infrastructure, Natašom Tramišak, ministarkom regionalnog razvoja i fondova Evropske unije Republike Hrvatske kao i sa članovima Uprave Hrvatskih autocesta i predstavnicima BINA Istre.

Republika Kosovo

Odnosi Crne Gore i Republike Kosovo su prijateljski, bez otvorenih pitanja, a baziraju se na principima uzajamnog povjerenja, dobrosusjedstva i zajedničkoj evropskoj i evroatlantskoj perspektivi. Komunikacija koja postoji na najvišem i visokom nivou, doprinosi jačanju sveukupnih veza dvije države, što bi svakako, u narednom periodu trebalo valorizovati kroz produblјivanje saradnje po resorima, prije svega u oblastima ekonomije i turizma.

Glavni izazov u bilateralnim odnosima dvije države trenutno predstavlja rješavanje odnosno ustavno priznanju crnogorske nacionalne zajednice na Kosovu. U tom cilju, Ambasada Crne Gore na Kosovu u koordinaciji sa Ministarstvom vanjskih poslova intenzivno radi, u komunikaciji sa najvišim zvaničnicima Vlade Kosova, na rješavanju ovog, za našu zajednicu na Kosovu, veoma važnog pitanja.

Dvije države aktivno rade na uspostavljanju bolje infrastrukturne povezanosti i liberalizaciji prometa. U vezi s tim, 26. juna 2021. godine potpisan je Memorandum o razumijevanju između Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore i Biroa osiguranja Kosova o međusobnom priznanju isprava o osiguranju u prekograničnom saobraćaju, čime je znatno olakšan putnički saobraćaj, kao i promet roba i usluga između dvije države. Takođe, realizacija započetih projekata koji za cilj imaju jačanje ekonomskih odnosa, kao što su put Plav – Dečani i Rožaje – Peć, te razgraničenja na terenu u skladu sa Sporazumom o državnoj granici, predstavljaće prioritet u odnosima u narednom periodu.

Tokom 2021. godine, nije bilo bilateralnih posjeta na najvišem i radnom nivou.

Republika Srbija

Odnosi Crne Gore i Republike Srbije u prethodnom periodu prolazili su kroz različite faze, s tim da u jednom periodu nijesu imali dinamiku koja bi odražavala istorijske, ekonomske i druge povezanosti dvije države. Prva zvanična posjeta predsjednika Vlade Crne Gore **Zdravka Krivokapića** Republici Srbiji znatno je doprinijela jačanju odnosa, otvarajući mogućnost za unapređenje saradnje na bilateralnom nivou. Ostvarena je aktivna saradnja i posjete između državnih resora u oblasti ekonomskog razvoja, kapitalnih investicija, ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kao i u oblasti prosvjete, nauke, kulture i sporta. Planirana Mješovita komisija za ekonomsku saradnju između Crne Gore i Srbije, a na inicijativu našeg ministra ekonomskog razvoja i saglasnost ministarke privrede Srbije, predstavlja dodatnu potvrdu odlične privredne saradnje.

Republika Srbija je prvo u februaru, a zatim u martu mjesecu o.g. dostavila dvije donacije od po 2 000 Sputnik V vakcina, a krajem aprila mjeseca 10 000 Astra Zeneka vakcina, zahvaljujući kojima je u Crnoj Gori započela vakcinacija najugroženijih kategorija stanovništva protiv COVID 19. Prvu donaciju vakcina uručila je premijerka R. Srbije Ana Brnabić predsjedniku Vlade Crne Gore Ana Brnabić, na podgoričkom aerodromu.

Srbija je najznačajniji trgovinski partner Crne Gore, dok su turisti iz Srbije bili najbrojniji posjetioci tokom turističke sezone ove godine. Aktivno se radi na unapređenju infrastrukturne povezanosti, gdje se kao prioritet izdvaja izgradnja auto-puta Bar Boljare i spajanje sa Republikom Srbijom, sa procjenom završetka autoputa do 2027. Takođe, posljednjih godina intenzivno se radi na realizaciji projekata remonta pruge Beograd-Bar, finansiranih iz kreditnih aranžmana s EBRD, EIB, predpristupnih fondova i Budžeta Crne Gore. Zajednička sjednica dviju vlada, inicijativa koja postoji od 2013, načelno je dogovoreno da se održi u prvoj polovini 2022. u Crnoj Gori.

Dvije države aktivno sarađuju i u oblasti evropske integracije, na osnovu Sporazuma o saradnji Crne Gore i Republike Srbije u kontekstu pristupanja EU (stupio je na snagu 23. septembra 2014). Pregovarački timovi održavaju redovnu i kvalitetnu komunikaciju, razmatraju aktuelno stanje u pojedinačnim poglavljima i razmjenjuju iskustva o izazovima sa kojima se suočavaju obje zemlje u ispunjavanju obaveza na putu ka punopravnom članstvu.

Realizovane posjete:

- predsjednik Vlade Crne Gore **Zdravko Krivokapić** boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Srbiji, 2-3. novembra 2021. godine na poziv premijerke Republike Srbije Ane Brnabić;

Rezultati posjete:

Prva zvanična posjeta predsjednika Vlade Crne Gore Zdravka Krivokapića Republici Srbiji je od izuzetnog značaja i interesa za unapređenje i učvršćivanje odnosa između dvije zemlje. Posjeta je takođe bitno doprinijela ukupnom unapređenju odnosa sa najvišim zvaničnicima Republike Srbije, te je dat jasan signal da Crna Gora ostaje posvećena jačanju dobrosusjedskih odnosa i očuvanju mira i bezbjednosti u regionu, kao i njegovanju dobrih odnosa sa Srbijom, sa kojom naša država ima duboke istorijske i kulturne veze. Tokom posjete fokus je stavljen na ekonomske i druge teme od značaja za sveukupnih bilateralnih odnosa.

Potvrđena je saglasnost svih sagovornika da postoji prostor za poboljšanje saradnje u mnogim oblastima, prije svega u oblasti putne i željezničke infrastrukture, energetike, turizma, nastupa na trećim tržištima, evropske integracije i optimizacije javne uprave. U tom kontekstu, kao prioritet je izdvojen izgradnja auto-puta Bar Boljare i spajanje sa Republikom Srbijom, s procjenom završetka autoputa do 2027, modernizacije željeznice, kao i pojedinih graničnih prelaza, odn. definisanje zajedničkih graničnih prelaza, posebno tokom turističke sezone.

Dogovoreno je i održavanje zajedničke sjednice dviju vlada, koja je planirana da se održi u prvoj polovini 2022. godine.

Radne posjete resornih ministara:

- ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta Crne Gore **Vesna Bratić** boravila je u radnoj posjeti Republici Srbiji, 13-14. maja 2021. godine, kao i 6. novembra 2021. godine. Tokom majske posjete ministarka je imala sastanak sa Brankom Ružićem, potpredsjednikom Vlade Republike Srbije i ministrom prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja Brankom Ružićem, Majom Gojković, potpredsjednicom Vlade Republike Srbije i ministarkom kulture i informisanja, Vanjom Udovičić, ministrom omladine i sporta kao i sa Nenaodm Popovićem, ministrom bez portfelja zaduženim za inovacije i tehnološki razvoj. Sastanak 6. novembra sa ministrom omladine i sporta Republike Srbije, Vanjom Udovičićem, realizovao se u okviru učešća crnogorske delegacije na ceremoniji zatvaranja Svjetskog prvenstva u boksu;
- ministar ekonomskog razvoja Crne Gore **Jakov Milatović** boravio je u radnoj posjeti Republici Srbiji, 29. aprila 2021. godine, kao i 10. juna 2021. godine. Tokom aprilske posjete ministar Milatović je imao sastanke sa ministarkom privrede Republike Srbije Anđelkom Atanasković i predsjednikom Privredne komore Srbije Markom Čadežom a tokom junske posjete putovao je prvim komercijalnom letom nacionalne avio-kompanje „Air Montenegro“, tokom koje se sastao sa ministarkom trgovine, turizma i telekomunikacija Republike Srbije Tatjanom Matić;
- ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma **Ratko Mitrović** boravio je u radnoj posjeti Republici Srbiji, 4-7. aprila 2021. godine i imao sastanke sa Irenom Vujović, ministarkom zaštite životne sredine, Tomislavom Momirovićem, ministrom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Filipom Radovićem, direktorom Agencije za zaštitu životne sredine;
- ministar kapitalnih investicija Crne Gore **Mladen Bojanić** boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Srbiji, 11-13. aprila 2021. godine i imao sastanke sa Zoranom Mihajlović, potpredsjednicom Vlade Republike Srbije i ministarkom rudarstva i energetike i Tomislavom Momirovićem, ministrom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture. U sklopu posjete, delegacija Crne Gore imala je sastanak sa direktorom Transportne zajednice Evropske unije, Matejom Zakonjšekom. Tokom posjete potpisan je Memorandum o razumijevanju i saradnji u oblasti energetike i rudarstva između dva Ministarstva;
- ministarka zdravlja Crne Gore dr Jelena Borovinić Bojović boravila je u zvaničnoj posjeti Republici Srbiji, 23-25. marta 2021. godine i imala sastanke sa Zlatiborom Lončarom, ministrom zdravlja, Darijom Kisić Tepavčević, ministarkom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja kao i sa predsjednikom Privredne komore Srbije Markom Čadežom.

Republika Sjeverna Makedonija

Bilateralni odnosi sa Republikom Sjevernom Makedonijom imaju karakter odličnih, imajući u vidu činjenicu da između dvije države nema otvorenih pitanja, te uvažavajući sadržajnu saradnju na svim nivoima. Politički odnosi se zasnivaju na korespondirajućim ciljevima u pogledu evropske integracije, NATO partnerstva, reformskih aktivnosti, kao i međusobne podrške u realizaciji unutrašnjih prioriteta i vanjskopolitičkom kursu. Temelj odličnih odnosa između dvije države predstavljaju intenzivan politički dijalog na bilateralnoj osnovi, zajednička posvećenost regionalnom povezivanju, saradnja u okviru regionalnih inicijativa, kao i konstruktivan pristup rješavanju aktuelnih pitanja na Zapadnom Balkanu. Bilateralni kontakti su tokom prethodne godine bili ograničeni i uslovljeni novonastalim okolnostima uslijed pandemije korona virusa.

Ekonomska saradnja između Crne Gore i Republike Sjeverne Makedonije, i pored dobre institucionalne osnove koja uključuje postojanje Crnogorsko-makedonskog poslovnog savjeta, Savjeta privrednika dvije privredne komore, kao i pravne osnove za formiranje Mješovite komisije za ekonomsku saradnju nije iskorišćena. Inicijativa je tokom ove godine pokrenuta, pismom ministra ekonomskog razvoja Crne Gore, kojim je postignut je dogovor da do održavanja sjednice dodje čim se steknu epidemiološki uslovi vezani za COVID 19.

U procesu evropskih integracija Crna Gora i Republika Sjeverna Makedonija tijesno saraduju, između ostalog, i kroz format Zajedničkog odbora koji je uspostavljen Sporazumom o saradnji između Vlade

Crne Gore i Vlade Sjeverne Makedonije u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji. Tokom ove godine pokrenuta je inicijativa za obnavljanjem saradnje nadležnih organa dvije države u oblasti evropskih integracija. U tom cilju glavna pregovaračica za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji Zorka Kordić razgovarala je putem online platforme sa potpredsjednikom Vlade Republike Sjeverne Makedonije za evropske poslove i glavnim pregovaračem sa EU Nikolom Dimitrovim, 10. marta o.g. Dogovorena je organizacija sastanka Zajedničkog odbora Crne Gore i Republike Sjeverne Makedonije i rad na posjeti glavnih pregovarača Podgorici ili Skoplju.

Zvanična posjeta ministra vanjskih poslova Republike Sjeverne Makedonije Bujara Osmanija 22. januara 2021. godine je bila prva zvanična posjeta nekog ministra vanjskih poslova i zvaničnika Vlade Sjeverne Makedonije, od formiranja nove Vlade. Tokom posjete akcenat je stavljen i na neophodnost intenziviranja saradnje između dvije države u ekonomskom, turističkom i trgovinskom aspektu. Takođe, razgovarano je o zajedničkim aspiracijama ka EU, kao i stabilnosti i bezbjednosti ZB kao jednim od najvažnijih ciljeva vanjske politike obje države.

Realizovane posjete:

- predsjednik Skupštine Crne Gore **Aleksa Bečić** boravio je u radnoj posjeti Republici Sjevernoj Makedoniji 25-26. novembra 2021. godine, na poziv predsjednika Sobraanja Talata Džaferija;
- potpredsjednik Vlade Crne Gore **Dritan Abazović** boravio je u radnoj posjeti Republici Sjevernoj Makedoniji 9-10. marta 2021. godine;

Rezultati:

Tokom posjete, osim sa domaćinom, predsjednik Skupštine Aleksa Bečić sastao se i sa predsjednikom Republike Sjeverne Makedonije Stevom Pendarovskim, kao i predsjednicom i članovima sobranijske grupe za saradnju sa Crnom Gorom. Predsjednik Skupštine Bečić učestvovao je na regionalnoj konferenciji na temu „Unapređenje dijaloga među parlamentima i novinarima Zapadnog Balkana”.

Tokom sastanaka potpredsjednika Abazovića sa zvaničnicima Republike Sjeverne Makedonije potvrđena je dobra bilateralna saradnja između dvije države ali i ukazano na potrebu jačanja ekonomske saradnje.

Radne posjete resornih ministara:

- ministar unutrašnjih poslova Crne Gore **Sergej Sekulović** boravio je u radnoj posjeti Republici Sjevernoj Makedoniji, 17-19. januara 2021. godine i imao je sastanak sa Oliverom Spasovksim, ministrom unutrašnjih poslova;
- ministarka odbrane Crne Gore **Olivera Injac** boravila je u radnoj posjeti Republici Sjevernoj Makedoniji 30-31. maja 2021. godine i imala sastanak sa Radmilom Šekerinskom Jankovskom, ministarkom odbrane. Ministarka Injac je prisustvovala Danu visokih zvanica povodom realizacije vježbe „Odlučan udar 21” (Decisive Strike 21);
- ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma **Ratko Mitrović** i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede **Aleksandar Stijović** boravili su u radnoj posjeti Republici Sjevernoj Makedoniji, 13-14. septembar 2021. godine i imali su sastanke sa Naserom Nuredinijem i Blagojem Bočvarskim, ministrom za zaštitu životne sredine i prostorno planiranje.